

DANIŞTAY

8. DAİRE

Esas No : 1996 / 2334

Karar No : 1988 / 2125

Karar Tarihi : 08.06.1988

Kopya olayının somut ve kesin bir tespite dayalı olmadığı anlaşıldığından idare mahkemesince verilen, 1 yarıyıl Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası verilmesi işlemin iptaline dair kararın bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından kararın onanmasına...

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 1989 / 401

Karar No : 1989 / 156

Karar Tarihi : 27.10.1989

ÖZÜ : YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ÖĞRENCİ DISİPLİN YÖNETMELİĞİNİN 16. VE 20. MADDELERİNDE YAZILI ESASLARA UYULMADAN, SANIK ÖĞRENCİYE USULÜNE UYGUN TEBLİGAT YAPILMADAN VE SAVUNMASI ALINMADAN VERİLEN DISİPLİN CEZASININ İPTALİNİN MEVZUATA UYGUN OLDUĞU HAKKINDA

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi 3.sınıf öğrencisi olan davacının, sınıfta öğretim üyesine sözlü saldırıda bulunduğu gerekçesiyle, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 9.maddesinin (a) fıkrası hükmü uyarınca ve aynı yönetmeliğin 5.maddesinin (d) fıkrasına göre bir yarıyıl süre ile Üniversiteden uzaklaştırma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Fakülte Yönetim Kurulu Kararı, açılan dava sonucunda, İdare Mahkemesi kararıyla ve davacının usulüne uygun biçimde savunması alınmada işlem tesis edildiği gerekçesiyle iptal edilmiş ise de; Bu karar temyiz incelemesi sonucunda Danıştay Sekizinci Dairesinin kararı ile bozulmuştur. İdare Mahkemesinin, Danıştay Sekizinci Dairesinin bozma kararına uymayarak iptal kararında ısrar etmesi üzerine davalı idare ısrar kararının bozulmasını istemektedir. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği, disiplin soruşturması ile ilgili hususları açık ve ayrıntılı bir biçimde düzenlemiştir. Disiplin soruşturmasında üzerinde önemle durulan ve idarelerin titizlikle uyması gereken bir konu, kuşkusuz ilgilinin "savunma hakkı" dır. Bu hak ve savunma alınmadan disiplin cezası verilemeyeceği kuralı savunma alınması sırasında idarelerce uyulması zorunlu biçimsel kurallar ile korunmaya çalışılmıştır. Yönetmeliğin 16.maddesinde, hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye atfedilen suçun neden ibaret olduğunun, savunmasını yapacağı tarihten en az üç gün önce yazılı olarak bildirileceği, bu yazıda, öğrenciden belirtilen gün saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunmasının istenileceği, öğrenciye yollanacak davetiyede, çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, savunmadan vazgeçmiş sayılacağı ve diğer delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceğinin kaydolacağı, makbul sayılan bir özür bildiren veya mücbir sebep nedeniyle çağrıya uymadığı anlaşılan öğrenciye yeniden uygun süre verileceği veya belirtilecek bir süre içinde yazılı

savunmasını göndermesinin isteneceği, soruşturmanın öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkan verecek şekilde yürütüleceği belirtilmektedir. Maddede ayrıca tebligatların nasıl yapılacağı ve tebligat yapılmasının mümkün olmadığı hallerde uyulması gerekli kurallar da açıklanmaktadır. Aynı Yönetmeliğin 20.maddesinin (c) fıkrasında da soruşturmanın sonuçlandırılması üzerine dekan, müdür veya disiplin kurulunun, disiplin cezası vermeden önce sanık öğrencinin yeniden savunmasını alacağı ve bu takdirde 16.maddedeki esaslara uyulacağı hüküm altına alınmıştır.Temyiz istemine konu olan dosyanın incelenmesinden, Yönetmeliğin 16. ve 20.maddesinde yazılı kurallara uyulmadan disiplin cezası verildiği anlaşılmaktadır. Fakülte sekreterliğinin yazısı ile davacıya "21.5.1986 Çarşamba günü saat 14.00'de Maliye Araştırma Merkezinde bulunmanız gerekmektedir." biçiminde yapılan tebligat, Yönetmeliğin 16.maddesine uygun olmadığı gibi, idarece "savunma" olarak nitelendirilip, işleme dayanak alınan belgenin de bir sorgu tutanağı olduğu anlaşılmakta, ayrıca davacının 20.madde uyarınca da savunmasının alınmadığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, biçimsel kurallara uyulmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline dair kararında ısrar eden İdare Mahkemesi kararı mevzuata uygun bulunduğundan; temyiz isteminin reddi ile idare mahkemesi kararının onanmasına karar verildi.

GEREKÇEDE KARŞI OY:

Dava konusu işlemle ilgili soruşturma dosyasının incelenmesinden, soruşturmacıların, soruşturma aşamasında davacının ifadesine başvurup, savunmasını aldıkları, ancak soruşturmanın sonuçlandırılmasından sonra, Yönetmeliğin 21.maddesi uyarınca disiplin kurulunun, 10.madde uyarınca yeniden savunma almadan ceza verdiği anlaşılmaktadır. Dava konusu işlem, bu nedenle, Yönetmeliğe uygun olmayıp, iptali gerektiğinden, İdare Mahkemesi kararının da bu gerekçeyle onanması oyu ile, karara gerekçe yönünden karşıyız.

ESASTA KARŞI OY:

Dava dosyasında bulunan soruşturma raporunda, sanık öğrenciye savunma hakkını kullanabilmesi için bildirim yapıldığı, bu bildirim üzerine de belirtilen gün, saat ve yerde hazır bulunan öğrencinin beyanının saptandığı, belirtilmektedir. Bu beyanın alınmasına ilişkin belgede de davacıya olayın hatırlatılarak bu konuda diyeceklerinin sorulduğu, beyanın tutanağa geçirildiği, davacının beyanını bitirirken de başka diyeceğinin olmadığını bildirdiği ve belgenin altını imzaladığı, 21.5.1986 günlü tutanağın incelenmesinden anlaşılmaktadır. Bu belgeler ceza verilmeden önce Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine uygun biçimde işlem tesis edildiğini gösterdiğinden, temyiz isteminin kabulü ve İdare Mahkemesi Kararının bozulması oyuyla karara karşıyım.

DANIŞTAY

8. DAİRE

Esas No : 1992 / 903

Karar No : 1993 / 1299

Karar Tarihi : 10.03.1993

ÖZÜ : DAVACIYA VERİLEN, BİR YARIYIL OKULDAN UZAKLAŞTIRMA CEZASININ BİR ALT CEZASI OLARAK 6 HAFTA SÜRE İLE UZAKLAŞTIRMA CEZASININ, YÖNETMELİKTE DÜZENLENMEDİĞİ, BİR YARIYIL UZAKLAŞTIRMA CEZASININ BİR ALT CEZASININ BİR HAFTADAN BİR AYA KADAR UZAKLAŞTIRMA OLDUĞU HAKKINDA

Davacıya, verilen 6 hafta süreyle okuldan uzaklaştırma cezasının iptali istemiyle açılan davayı, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinde 1 veya 2 yarıyıl Yükseköğretim Kurumundan uzaklaştırma cezasının bir altı cezası olan 1 haftadan 1 aya kadar uzaklaştırma cezası yer aldığı, yönetmelikte 6 hafta süreyle uzaklaştırma cezası öngörülmediğinden bir alt cezanın bu biçimde uygulanmasında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemi iptal eden 30.1.1992 günlü 70 sayılı Kayseri İdare Mahkemesi kararının, temyizden incelenmesi ve bozulması istemidir. İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenip bozulabilmeleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49.maddesinin 1.fıkrasında yazılı nedenlerin bulunmasına bağlıdır. İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçe usul ve Yasaya uygun olup, bozulmasını gerektiren başka bir neden de bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına karar verildi.

DANIŞTAY

8. DAİRE

Esas No : 1985 / 737

Karar No : 1987 / 204

Karar Tarihi : 22.04.1987

ÖZÜ : DİSİPLİN SORUŞTURMASININ 15 GÜN İÇERİSİNDE BİTİRİLMEMESİNİN DİSİPLİN SUÇUNUN ZAMANAŞIMINA UĞRAMASI SONUCUNU DOĞURMAYACAĞI HAKKINDA

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümü 4.sınıf öğrencisi olan davacı hakkında 1981-1982 öğretim yılında ME-407 Machine Desingm dersi dönem proje çalışmasında kopya çektiği gerekçesiyle düzenlenen tutanak doğrultusunda O.D.T.Ü. Öğrenci Disiplin Kurulunun kararıyla O.D.T.Ü. Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 3/o maddesi hükmü uyarınca bir yarıyıl okuldan uzaklaştırma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işlemi; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54.maddesinin (c) bendi ile disiplin soruşturmasına olay öğrenilince derhal başlanacağı ve soruşturmanın en geç on beş gün içinde sonuçlandırılacağına hükme bağlandığı, dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, davacının söz konusu dersin proje çalışmasını 28.5.1982 gününde proje gurubu asistanına teslim ettiği, dava konusu kararın alınmasına neden olan soruşturma raporunun 21.6.1982 gününde düzenlendiği, davacının savunmasının 21.12.1982 gününde alındığı, dava konusu kararın ise 28.1.1983 gününde verildiğinin anlaşıldığı, bu

durumda davacı hakkında açılan soruşturmanın yukarıda sözü edilen kanun hükmü uyarınca en geç on beş gün içinde sonuçlandırılmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile iptal eden İdare Mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulması istemidir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54.maddesinin c bendinde; Disiplin soruşturmasına olay öğrenilince derhal başlanacağı ve soruşturmanın en geç on beş gün içinde sonuçlandırılacağı kurala bağlanmıştır. Anılan kural ile getirilen süre; idarenin iç işleyişiyle ilgili olup delillerin kaybolmasını önlemek, soruşturmanın daha çabuk yapılarak disiplin suçunu işlemiş olan kişiye daha etkin ve daha çabuk ceza verilmesini sağlamak amacı ile konulmuştur. Soruşturmanın bu süre içerisinde bitirilmemesi görevliler yönünden bir sorumluluğu gerektirebilirse de disiplin suçunu işleyen kişi yönünden artık ceza verilemeyeceği gibi bir hak doğurabileceği düşünülemez. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 34.maddesinin son fıkrasında disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisinin zamanaşımına uğrayacağı kurala bağlanmış olup, anılan hükmün incelenmesinden de anlaşılacağı üzere soruşturmanın 15 gün içerisinde bitirilmemesinin disiplin suçunun zamanaşımına uğraması sonucunu doğurmayacağı açıktır. Belirtilen nedenlerle İdare Mahkemesi kararının bozulmasına ve dosyanın anılan mahkemeye geri gönderilmesine karar verildi.

DANIŞTAY

8. DAİRE

Esas No : 1988 / 34

Karar No : 1988 / 96

Karar Tarihi : 16.02.1988

ÖZÜ : ÖĞRENCİNİN BAŞARISIZLIK NEDENİYLE VEYA DİSİPLİN CEZASI SONUCU KAYDININ SİLİNMESİNİN HUKUKİ SONUÇLARI FARKLI OLDUĞUNDAN, ÖĞRENCİ DAHA ÖNCE FAKÜLTEDEN ÇIKARILMIŞ OLSA BİLE, DİSİPLİN SORUŞTURMASININ SONUÇLANDIRILMASI GEREKECEĞİ HAKKINDA

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji bölümü öğrencisi olan davacının TCK.nun 141/5 ve 264.maddelerini çiğnemek, 6136 sayılı yasaya aykırı davranmak, sahte kimlik bulundurmamak, adam öldürmek, kara kol baskını, el koyma, telsiz yasasına aykırı davranma suçlarından Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklandığı gerekçesiyle üniversiteden çıkarılma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Fakülte Yönetim Kurulu kararına yapılan itirazın reddi yolundaki Üniversite Yönetim Kurulu kararına yapılan itirazın reddi yolundaki Üniversite Yönetim Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava da, dava konusu işlemi iptal eden İdare Mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir. Olay günü yürürlükte olan Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 1.maddesinde üniversite içinde veya dışında üniversite öğrenciliği niteliğine ve onuruna aykırı davranışta bulunan veya üniversitenin huzurunu ve çalışma düzenini bozan veyahut üniversitenin ve üniversite çalışanlarının onuruna veya kişiliklerine saldıran yada bunlara saygı dışı davranışlarda bulunan öğrencilerin disiplin suçu işlenmiş olacakları ve bunlara disiplin cezası verileceği, 6.maddesinde ise disiplin suçunun ayrıca ceza yasalarına aykırılık oluşturup oluşturmamasının veya adli kovuşturmanın cezalandırılma veya aklanma ile sonuçlanmış bulunmasının, soruşturma açılmasına, sürdürülmesine ve gerektiğinde disiplin cezası verilmesine engel olmayacağı kuralı bulunmaktadır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 1981 yılında anılan suçlarla ilgili olarak tutuklandığı, Fakülte Yönetim Kurulunca hakkında soruşturma açıldığı, soruşturmacı raporunda iki yarıyıl fakülteye devamdan yasaklanma cezası önerdiği halde Fakülte

Yönetim Kurulu kararı ile başarısızlık nedeniyle kaydı silinmiş olan davacıya, olay günü yürürlükte olan Üniversite Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 2/e maddesi uyarınca üniversiteden çıkarma cezası verildiği, davacının itirazının da Üniversite Yönetim kurulu kararı ile reddedilmesi üzerine açılan dava sonunda işlemi iptal eden İdare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasının istendiği anlaşılmaktadır. Olay günü yürürlükte olan yönetmeliğin 3.maddesinde öğrencilere işledikleri disiplin suçları karşılığında verilebilecek disiplin cezaları sayılmış, 3.maddenin (c) fıkrasında da hangi durumlarda üniversiteden çıkarma cezası verilebileceği belirtilmişse de, aynı yönetmeliğin disiplin suçunun tamamının yapıldığı, 1.maddesinde yer alan, üniversite içinde veya dışında üniversite öğrenciliği niteliğine, şeref ve onuruna aykırı harekette bulunmanın disiplin suçu sayılması nedeniyle, üzerine atılı suçları üniversite dışında işlediği yolunda kanıtlar bulunması durumunda davacıya disiplin cezası verilebileceği açıktır. Diğer taraftan davacı öğrencinin Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince yargılandığı suç nedeniyle uzun bir süre tutuklu kalmakla birlikte suçlandığı konularla ilgili olarak 280'den fazla olduğu belirtilen dava klasörünün incelenerek, davacının üzerine atılı suçlarla ilgili kesinlikle ortaya konmadığı gibi, soruşturmacı iki yarıyıl üniversiteden uzaklaştırma cezası önerdiği halde, Fakülte Yönetim Kurulunca üniversiteden çıkarma cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. İdare Mahkemesi kararının davacının başarısızlık nedeniyle kaydı silinmiş olduğundan ayrıca disiplin cezası yoluyla ilişkisinin kesilemeyeceğine ilişkin bölümde isabet bulunmamaktadır. Gerçekten de, ilgili yönetmeliğin 11/2 maddesinde disiplin suçu işlendikten sonra fakülte veya üniversite değiştirilmiş olmasının, soruşturma açılmasına veya devamına ve gerekli kararın verilmesine engel olmayacağı belirtilmekte ise de soruşturma başladıktan sonra, başka bir nedenle kaydı silinmiş olan öğrencilerle ilgili soruşturmaların sonuçlandırılması ve ceza verilmesine engel bir kuralda bulunmamaktadır. Kaldı ki, öğrencinin, başarısızlık nedeniyle veya disiplin cezası sonucu kaydının silinmesinin hukuki sonuçları farklı olduğundan, öğrenci daha önce fakülteden çıkarılmış da olsa, disiplin soruşturmasının sonuçlandırılması gerekir. İdare Mahkemesi kararının, öğrencinin üzerine atılı suçların yönetmelik kapsamında olmadığına ve daha önce başarısızlık nedeniyle kaydı silinen davacının öğrencilik niteliğini kaybetmiş olması nedeniyle disiplin cezası uygulanamayacağına ilişkin gerekçesi yerinde değilse de, dava konusu işlemin iptal edilmesinde sonuç olarak hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle İdare Mahkemesi kararı sonuç olarak yerinde olup, bozulmasını gerektiren başka bir nedende bulunmadığından, temyiz isteminin reddine ve anılan kararın onanmasına karar verildi.

AZLIK OYU: Olayda işlediği öne sürülen suçlar nedeniyle uzun bir süre Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklanmış olan davacının başarısızlık nedeniyle kaydı silinmiş olmakla birlikte, ayrıca bu konuda açılmış olan soruşturma sonucuna göre de, ceza mahkemesi kararı beklenilmeden disiplin yönünden bir karar verilmesine engel bulunmamaktadır. Haklarında ceza davası açılmış olan öğrencilere disiplin cezası verilebilmesi için, ceza davası sonucunun beklenmesinin zorunlu görülmesi durumunda, öğrencilerin suçlandıkları davranışların niteliğine göre haksız uygulamalar doğabilecektir. Gerçekten de, işlediği hafif bir suç nedeniyle hakkında soruşturma açılan öğrenciye, hemen soruşturma sonucuna göre verilen ceza uygulanabildiği, gerekirse üniversiteden ilişkisi kesilebildiği halde, daha ağır suçlar işlediği ve burada olduğu gibi, uzun sürede tutuklu kaldığı halde, verilen disiplin cezasının kesin yargı kararı bulunmadığı gerekçesiyle iptal edilmesi durumunda çok sanıklı davaların yıllarca sürdüğü göz önüne alındığında öğrencinin eğitim kurumuna devam etmesi hatta okulunu bitirmesi durumu ile karşılaşılması doğaldır. Bu nedenle, suçlandığı konular ve dört yıldan beri tutukluluk durumu da göz önünde bulundurularak davacıya üniversiteden çıkarma cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmaması nedeniyle temyiz isteminin kabulü ve dava konusu işlemi iptal eden, İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği oyu ile karara karşıyım.